

k obžalobě soukromé, zejména tedy přestupky proti bezpečnosti cti. Zákon, mluvě o činech, v zákonech zapovězených, vůbec, v tom směru nijak nerozeznává a nelze seznati, proč by ohledně naznačených činů trestných měla být činěna výjimka, uváží-li se zejména, že skutkovou podstatu přečinu dle § 305 tr. zák. zakládá i vybízení, podněcování a svádění k činům nemravným, tedy i takovým, které v zákonech vůbec zapovězeny nejsou, a že konečně ani pojem činů v zákonech zapovězených není omezen pouze na takové činy, které se stíhají jako činy, trestné dle všeobecného zákona trestního, nýbrž spadají pod něj i činy, podléhající stíhání dle jiných ustanovení zákonných.

Čís. 896.

Shluknutí (§ 283 tr. zák.) přestává teprve tím, že se dav rozpadne v nepatrné zlomky.

(Rozh. ze dne 30. června 1922, Kr I 537/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 17. února 1921, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin podle §§ 283, 284 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl — mimo jiné z těchto

důvodů:

Nalézací soud má za to, že shluknutí trvalo jen až do té chvíle, kdy byl zástup dělnictva, demonstrovavšího před budovou okresní politické správy, z náměstí vytlačen, kdy náměstí bylo četnictvem vyklizeno. Důsledně lze proto i důraz, který klade nalézací soud jednak na rozsudkové zjištění, dle něhož obžalovaný přišel na náměstí později, jednak na okolnost, že žádný svědek nepotvrdil, že byl obžalovaný v zástupu, chápati pouze v ten smysl, že obžalovaný nebyl v zástupu dělnictva, pokud demonstrovalo před budovou okresní politické správy. Právní názor nalézacího soudu je zřejmě pochybený. Pojmu shluknutí ve smyslu § 283 tr. zák. odpovídá shromáždění se množství lidí, které je svou povahou s to, ohrožiti veřejný klid a pořádek. O této způsobilosti zástupu dělnictva, které demonstrovalo před budovou okresní politické správy, nepochybuje ani soud nalézací. Než způsobilosti té a tedy rázu shluknutí nepozbylo ono množství nezbytně již tím, že byl zástup vytlačen z náměstí, podrželo naopak onu způsobilost a onen ráz po tak dlouho, pokud nebylo rozptýleno, pokud se nerozpadlo v nepatrné zlomky, které by již způsobilosti, rušiti veřejný klid a pořádek, nejevily. Zjištění rozsudkové, že náměstí musilo být vyklizeno četnictvem, že zástup byl z náměstí vytlačen, neznamená proto ještě, že zástup byl tím zároveň také již rozptýlen a učiněn takto nezpůsobilým, rušiti veřejný klid a pořádek. Pokud však k tomu nedošlo, mohlo i nadále trvati také shluknutí a důsledně dlužno pak i o obžalovaném říci, že se způsobem, zjištěným v rozsudku, zachoval při shluknutí. Rozsudek, vycházející z onoho právně mylného

názoru opačného, arci se otázkou, zda shluknutí v právě naznačeném, jedině správném pojetí trvalo také ještě v době, kdy byl obžalovaný úředníky vyzýván, aby odešel, vůbec neobírá, nezjišťuje proto způsobem, jakoukoli pochybnost vylučujícím, nenacházel-li se obžalovaný také tehdy v zástupu, nevylučuje zejména, že tomu tak ve skutečnosti bylo. Rozsudkovému zjištění, dle něhož se obžalovaný shluknutí vůbec nesúčastnil, nelze v tom směru přikládati významu, jelikož lze právem za to míti, že i ono spočívá na onom právně mylném chápání pojmu shluknutí soudem nalézacím. Naproti tomu dovozuje zmateční stížnost nikoli nepřipadně, že obžalovaný již slovným zněním svého výroku, zjištěného rozsudkem, projevil svou příslušnost k zástupu demonstrujícího dělnictva.

Čís. 897.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

I vlastník sadu, jenž, uspořádav veřejnou dražbu, utržil a přijal za zřejmě přemrštěnou cenu, spadá pod ustanovení § 7 lich. zák.

Pokud se dopouští vydražitel při dražbě sadu přeplácení cen (§ 9 lich. zák.).

(Rozh. ze dne 30. června 1922, Kr I 842/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti vznesené generální prokuraturou na záštitu zákona, právem: Rozsudkem odvolacího soudu lichevního pro soudní přestupky při zemském trestním soudě v Praze ze dne 21. února 1921, pokud jím byl Josef R. uznán vinným přestupkem dle § 9, odstavec první zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., porušen byl zákon v tomto ustanovení, rozsudek se v tomto bodě, jakož i ve výroku o trestu zrušuje a nařizuje se proti obviněnému obnovení trestního řízení u lichevního soudu při okresním soudě v Karlíně v rozsahu zrušení. Pokud jde o přestupek podle § 7 odstavec 1 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zůstává rozsudek nedotčen.

Důvody:

Josefu R-ovi, sadaři v S., kladlo se za vinu: a) že na jaře 1921 při dražbě třešňových sadů v K. vydražil sad u hřbitova za 14.200 Kč, ač vyvolací cena byla pouze 5000 Kč, že takto při nákupu předmětů potřeby, jež hodlal zciziti, přeplácel prodatelem požadovanou cenu, a že se tím dopustil přestupku dle § 9 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., a b) že využívaje mimořádných poměrů, vyvolaných válkou, požadoval za předměty potřeby zřejmě přemrštěnou cenu, a to koncem června 1921 za 1 kg třešní v sadě 6—8 K, a že se tím dopustil přestupku dle § 7 odstavec první zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. Rozsudkem lichevního soudu při okresním soudě v Karlíně ze dne 28. prosince 1921 byl Josef R. v obou směrech podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby sprostěn. Ve směru přestupku přeplácení dle § 9 lichevního zákona neshledal soud první stolice v jednání obžalovaného skutkové povahy tohoto přestupku, protože »přihazování« při dražbě nelze podřaditi pod ustanovení citovaného § 9. Ve směru přestupku dle § 7, odstavec první lichevního zákona přihlížel soud první stolice pouze k cenám 6 K, 6 K 50 h a 7 K za 1 kg